

Het Lokvogeltje

KNNV afdeling Lelystad

Jaargang 49 Herfst 2023

Geslaagde
soortenzoekdag

Aangeleerd gedrag?

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

www.editoo.nl

Indien onbestelbaar:

E.F. Zijlstra, Karveel 5897, 8242WE Lelystad

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, afdeling Lelystad

De Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) ofwel de vereniging voor veldbiologie, is een vereniging van mensen die iets hebben met de natuur. Ze willen de natuur beleven, proberen te begrijpen en beschermen. Daarom zijn de leden van de KNNV vaak buiten in het veld te vinden. Belangstelling voor de natuur en kennis van de natuur gaan hand in hand. Jong en oud kunnen er terecht. Zowel vakmensen als liefhebbers die meer willen weten, zijn er te vinden.

Bestuur

Voorzitter:

Jeroen Reinhold, Archipel 35-44, 8224 HK Lelystad
tel. 0320-231971, M. voorzitter_lelystad@lelystad.knnv.nl

Secretaris:

Wim Boersma, Schoener 44-08, 8243 XH Lelystad
tel.: 0320-254612, M: secretaris@lelystad.knnv.nl

Penningmeester & Ledenadministratie:

Vacant

Wordt tijdelijk waargenomen door voorzitter.

Natuurhistorisch secretaris

Jan Marbus, Saerдам 137, 8242 JD Lelystad
tel. 0320-701448, M: n.h.secretaris@lelystad.knnv.nl

Redactie Lokvogeltje

Bert Zijlstra, Karveel 58-97, 8242 WE Lelystad
tel. 0320-247525, M: redactie@lelystad.knnv.nl

Website

Vacant

Wordt tijdelijk waargenomen door voorzitter.

Werkgroepen

Heemtuingroep

Jan Marbus, Saerдам 137, 8242 JD Lelystad
tel. 0320-701448, M. marbusjan33@gmail.com

Vogelwerkgroep

Berry van Elst, Rozengaard 18-29, 8212 DP Lelystad
tel. 0320-242769, M: vanelsten@ziggo.nl

Fotografie

Ap Bernhart, Bastion 85, 8223 GK, Lelystad
tel. 0320-243861, M: ap.bernhart@gmail.com

Contact:

Zie gegevens bij secretaris

W: <http://www.knnv.nl/lelystad>

M: lelystad@knnv.nl

KVK-nummer: 32156889

Lidmaatschap

Lidmaatschap: €29,50

Huisgenootlid: €12,50

Donateur: €17,50

Rekening: NL72 INGB0004 3423 84

Opzeggingen dienen te geschieden vóór 1 november.

ANBI Status KNNV Lelystad

KNNV-Lelystad is een ANBI. Een ANBI is een algemeen nut beogende instelling die een aantal belastingvoordelen heeft. Zo betaalt een ANBI geen erfbelasting of schenkelasting voor erfenissen en schenkingen die de instelling gebruikt voor het algemeen belang. Dat wil zeggen, dat indien donateurs KNNV-L'stad opnemen in hun testament daarover geen belasting wordt geheven. Donateurs van een ANBI mogen hun giften aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting. Om in aanmerking te komen voor de aftrek van periodieke giften, moeten de donateur en de ANBI de gift vastleggen in een overeenkomst.

Het volgende Lokvogeltje zal begin december. **Kopij inzenden vòòr 15 november 2023 a.u.b.** Disclaimer: Standpunten verwoord door leden in dit blad zijn niet automatisch standpunten van het bestuur van KNNV afdeling Lelystad.

In de kwelstrook nabij Bataviastad fotografeerde Jan en Marijke Verbraaken de Bijenorchis. De Kwelstrook wordt al vele jaren beheerd door een groepje mensen.

Voorwoord van de voorzitter

De zomer. Altijd een rustige periode voor de KNNV. Veel leden op vakantie en daarmee ook minder aanloop op de activiteiten van de vereniging. Het is ook de periode dat de eerste vogels op trek gaan naar hun wintergebieden. Op dit moment (14 augustus) zie ik vanuit de werkkamer nog een laatste gierzwaluw vliegen. Zal het een van de Scandinavische dieren zijn? Die vertrekken uiteindelijk later dan die van ons. Ook voor ons als bestuur is het weer tijd om na te denken wat het eerstvolgende winterhalfjaar ons moet gaan brengen. Jan Marbus is weer actief geweest met het voorbereiden van een activiteitenprogramma. Daarin deze winter ook het plan om een plantencursus te starten.

Arne Bakker is ondertussen gestopt met het penningmeesterschap en het websitebeheer. De swung was er na jaren wel een beetje uit en achter de contributies zitten motiveerde niet. Jammer natuurlijk maar ook wel begrijpelijk. Dat brengt het bestuur natuurlijk wel bij een nieuwe uitdaging. Wie zou er het penningmeesterschap op zich willen nemen? En wie wil de website beheren?

Het penningmeesterschap is boekhoudkundig te overzien. Onze uitgaven zijn vrij beperkt tot de drukker van het Lokvogeltje en de afdracht naar de Landelijke KNNV. Onze inkomsten komen vrijwel uitsluitend van de leden-contributie/donaties.

Lastiger bij het penningmeesterschap is dat er een manier gevonden moet worden om de leden beter te attenderen op hun betalingen. Ook dit jaar lopen we achter op de inning van de penningen en hoe verder dat oploopt hoe lastiger het is. Binnen het resterende bestuur is nu een actielijst gemaakt om dat zo snel mogelijk te regelen. Het zal beginnen met een email om de leden die volgens ons nog niet betaald hebben te herinneren aan deze contributie.

De peildatum voor de afdracht van 2024 is 1 november 2023. Reden om in elk geval alle leden die voor die tijd de afdracht van 2023 nog niet voldaan te hebben te beschouwen als geen lid van 2024. Mocht iemand na 1 november 2023 alsnog 2023 (en 2024) betalen dan wordt hij gewoon weer lid en zal de afdracht voor de Landelijke KNNV gecorrigeerd worden. Daarmee voorkomen we dat we wel moeten afdragen aan de landelijke KNNV maar dat er uiteindelijk geen contributie geïnd wordt.

Mocht je je afvragen of je al contributie hebt betaald? Tegen de tijd dat u dit leest had u ondertussen een email van ons moeten krijgen of een telefoontje. Niks gehoord dan vast betaald, of controleer het voor de zekerheid op de bankafschriften.

Het beheren van de website is technisch vrij eenvoudig.

Het wijst zich redelijk vanzelf. En, hoewel we al van twee mensen een aanbod hebben om het eens te proberen, mocht je het ambiëren dan horen we het graag.

Mocht u niet onze toekomstige penningmeester of webmaster worden maar u wilt wel wat doen? Kom op de activiteiten en deel je plezier in de natuur! Samen moeten we het uiteindelijk doen.

Jeroen Reinhold, Voorzitter KNNV-Lelystad

Stem-band
Zingen met je hart

Ria Heemskerck
Zangles & Stemtraining
Koördirectie & koorcoaching
Composities & arrangementen

ria@stem-band.nl www.stem-band.nl

Van de redactie

In deze editie leest u in 2 artikelen iets over kamperen, bij uitstek de plaats om tot rust te komen en te observeren én te inspireren.

Wanneer bij het opmaken de editie weer voor de volle 20 pagina's is gevuld is de redactie blij dat de klus weer is geklaard. Niet al het beeldmateriaal heeft deze keer een plekje kunnen krijgen. Keuzestress? Ja. Ongemakkelijk? Zeer zeker, want leden die foto's insturen hebben hun best gedaan. Gemakkelijk? Ook wel, het is altijd handig als er wat materiaal op de plank ligt. Desalniettemin verwacht de redactie voor het komende nummer toch weer nieuw materiaal te ontvangen.

Voor nu, ga er lekker voor zitten en neem de tijd om al het ingezondene tot u te nemen. En vergeet niet om af en toe te observeren. Uw inspiraties kunt u kwijt bij de redactie!

Veldsprinkhaan. (Foto: Wim Hoogstraaten)

Activiteitenprogramma

Oktober

Vrijdag 6 Natuurcafé in de Duurzaamheidswinkel, Stadhuisplein 51, 8232 ZZ Lelystad

Zaterdag 7 Werken in de kwelstrook, Sluisbrug richting Bataviastad.

Zondag 8 Vogeltrekexcursie rond de Houtribsluizen olv. Jan Marbus. Start oprit KPN toren 9 u.

Dinsdag 10 Start plantencursus, info. zie pag. 6

Loepje. (Foto: Jan Marbus)

Donderdag 12 Lezingavond over **kraanvogels** door Jan Marbus. Kantoor Landschapsbeheer

Zondag 22 Excursie naar de Stille Kern van het Horsterwold. Start 9u. kantoor Landschapsbeheer, terug 14 u.

Vrijdag 27 Determineercafé in veldstation SBB aan de Kitsweg.

November

Zaterdag 4 Landelijke natuurwerkdag. Kijk op de site voor diverse lokaties en DOE MEE.

Zondag 5 Excursie Lepelaarplassen olv. Nico Dijkshoorn. Start kantoor Landschapsbeheer 10 u en terug 13 u. Aanmelden: n.dijkshoorn1@kpnmail.nl

Vrijdag 10 Natuurcafé in de Duurzaamheidswinkel

Zaterdag 18 Herfstexcursie naar de Slenk in de Hollandse Hout.

Donderdag 23 Lezingavond

Vrijdag 24 Determineercafé in veldstation SBB aan de Kitsweg.

Zaterdag 25 Sovondag in Barneveld

December

Zaterdag 2 Werken in de kwelstrook

Vrijdag 8 Determineercafé in veldstation SBB aan de Kitsweg.

Zondag 10 Vogelexcursie naar het Drontermeer voor de kleine zwanen. Start 9 u. kantoor Landschapsbeheer. Terug 13 u. Aanmelden via marbusjan33@gmail.com.

Donderdag 14 Lezingavond

Zaterdag 16 Florondag / Botanische dag KNNV in Nijmegen

28/12 – 3/1 Eindejaarsplantenjacht.

2024

Nieuwjaarsdag Botanisch stoepkrijten

Voor enkele excursies wordt nog een excursieleider gezocht. Ook zijn er 2 lezingen ingepland waar nog niemand voor gevonden is. Wie interesse heeft om dit in te vullen kan contact op nemen met Jan Marbus.

Wilt u een reminder voor activiteiten van onze vereniging ontvangen?

Meldt u aan: lelystad@knnv.nl

Speuren naar de kleine ijsvogelvlinder

Tekst: Jeroen Reinhold

De kleine ijsvogelvlinder is aan een opmars bezig na een zware periode in de jaren 90. De laatste jaren klopt de soort aan de poort van Flevoland, en wel in het bijzonder in het Kuinderbos. Het Kuinderbos is sowieso rijk aan dagvlinders dus de excursie had als thema 'Dagvlinders'.

Op 9 juli vertrokken we met 8 mensen naar het Kuinderbos. Omdat de kleine ijsvogelvlinder sterk gebonden is aan kamperfoelie als waardplant lag het accent van de zoektocht op het gebied ten noordwesten van de Hopweg.

Citraenvlinder op akkerdistel. (Foto: Dick Bruijn)

Meteen bij de auto was duidelijk dat het een rijk bedeelde excursie zou worden. Op een traject van 100 meter werden al 5-6 soorten gezien. Een opluchting na de slechte start van dit jaar voor de dagvlinders. De dagvlinders lijken zich wat hersteld te hebben na de juni-dip als de eerste generatie sterft en de tweede generatie nog niet vliegt.

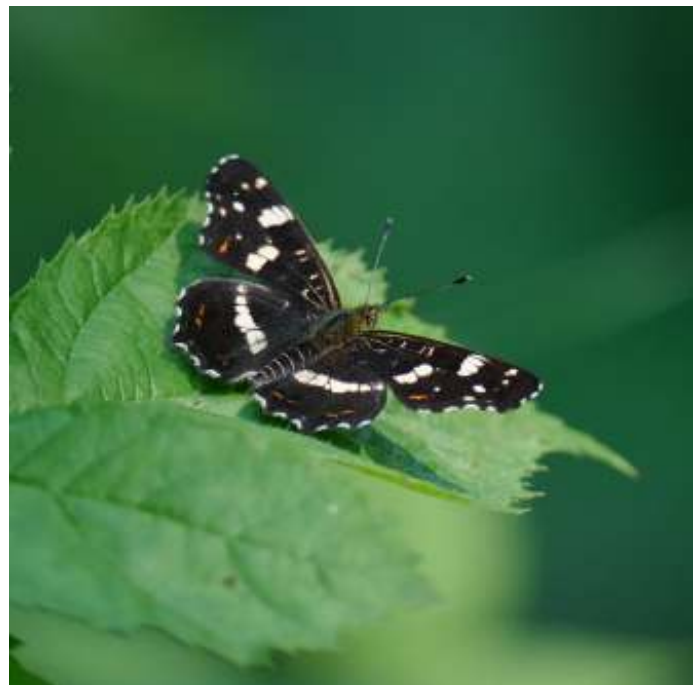
In totaal zijn 14 soorten dagvlinders gezien. Helaas is een zekere waarneming van de kleine ijsvogelvlinder niet gelukt. Dat wordt vooral veroorzaakt door het landkaartje. In juli vliegt de donkere variant en die lijkt sterk op een kleine ijsvogelvlinder. Een kleine donkere vlinder die je vanuit je ooghoek ziet is dan slecht op naam te brengen. Uiteindelijk zijn de soorten:

Groot dikkopje. (Foto: Dick Bruijn)

Klein koolwitje, groot koolwitje, klein geaderd witje, groot dikkopje, boomblauwtje, kleine vuurvlieder, citroenvlinder, gehakkelde aurelia, dagpauwoog, atalanta, landkaartje, koevinkje, bont zandoogje en hooibeestje.

De excursie werd nog even afgesloten met een bezoek aan een van de watervoerende sloten van het Kuinderbos. Hier wordt water vanuit Overijssel naar de westkant van de Noordoostpolder geleid. In dit stromende water vliegt dan ook de weidebeekjuffer. De mannetjes van deze prachtige libel bezet bij de oever een territorium en klappert mooi met zijn donkere vleugels. Een mooie afsluiting van deze geslaagde excursie.

Landkaartje. (Foto: Dick Bruijn)

Verlag Excursie Oevercheck o.l.v. Jan Marbus

Tekst en foto: Jeanette Barteling

Op zaterdag 24 juni hebben we met 3 personen stukken oever in het Bultpark onderzocht op aanwezigheid van de 24 indicatorplanten. Op de website konden we direct de gegevens invullen en kregen we ook de kwaliteitsbeoordeling.

Die luidde:

2x groen (minder voedselrijke bodem, zeer zorgvuldig kantenbeheer en bloemrijke vegetatie)

2x geel (zorgvuldig beheer en kan zich ontwikkelen tot groen)

1x rood (onzorgvuldig beheer en voedselrijke bodem)

Langs de blauw gekleurde oever vonden we veel orchideeën.

Voor de exacte gegevens en foto's zie de resultaten op de site:

www.mijnoverplanten.nl ga linksboven bij de streepjes naar kaarten – 2023 - en schuif op de kaart naar Lelystad – Schouw - klik op een stip

Bram Smit en Jan Marbus checken de oever op soorten.

Het is heel leuk om zelf te doen en te ontdekken, het kost maximaal 15 minuten. Een lange stok is handig om tussen het riet te zoeken.

Als bijvangst op de stoep konden we zelf nog noteren: IJzerhard en de heel kleine Veldereprijs.

Planten kijken - bezig zijn met wilde planten -

Dit najaar organiseert onze KNNV afdeling een cursus voor plantenliefhebbers. In 5 lesavonden en 3 excursies willen we laten ervaren hoe leuk, boeiend, verrassend en eindeloos planten zijn en op welke manieren je daar zelf mee aan de slag kunt. Determineren komt zeker aan de orde en ook veel verwijzingen naar moderne technieken en methoden voor waarnemingregistratie.

Er zijn minimaal 8 cursisten nodig en er is plaats voor maximaal 20 personen. Voorkennis is niet vereist, wel serieuze belangstelling. Cursisten ontvangen een basis-cursusboek en per lesavond een syllabus. Zelf meenemen een loep 10 x (eventueel aan te schaffen via de cursus). Het cursusgeld bedraagt € 30, niet-leden betalen €60 di. inclusief een jaar lidmaatschap met 4x Natura en 4 x Lokvogeltje + event. kamperen / reizen.

De avonden worden gegeven in het centrum van Lelystad vlak bij het station en duren van 19.30 – 21.30 u. Voor de pauze is het theoretisch deel en daarna vooral practicum. De data zijn dinsdag 10, 17 en 31 oktober, 7 en 14 november. De 3 excursies zijn op zaterdagmorgen van 9 – 12 u. op 21 oktober, 11 en 18 november naar resp. cultuurland (Stadspark en heemtuin), ruderaal terrein (Batavialand) en natuurgebied (Knarbos).

Aanmelden bij het secretariaat Wim Boersma (secretaris@lelystad.knnv.nl)

Nadere informatie : marbusjan33@gmail.com.

De soortenzoekdag 2023

Tekst: Jeroen Reinhold

Bataviastrook, een mooie zandvlakte tussen Saerдам en Lelystad-Haven langs het Markermeer, was dit jaar de uitvalsbasis voor de soortenzoekdag 2023. Zoals gebruikelijk een gevarieerd programma met tal van specialisten die voor hun soortgroep een excursie geven variërend van bodemdiertjes of korstmossen tot vogels.

Vanwege het verwachte weer zijn de nachtvlindermensen al op vrijdagavond begonnen. Gevolgd door de officiële opening op de zaterdagavond door wethouder Sjaak Kruis en aansluitend een vleermuisexcursie. Op zondag tijd voor de vegetatie, bodemdieren, vlinders, sprinkhanen, bijen, mossen en korstmossen. En in de tussentijd ruimte voor een kopje koffie of een pannenkoek.

In totaal zijn er 389 soorten gevonden (peildatum 11 aug). Vaak soorten die sterk gebonden zijn aan het duinachtige landschap. Denk aan slangenkruid, duindoorn, zandzegge en muurpeper. Of bij de paddenstoelen aan de sterk aan duinen gebonden Duinmorielje.

Bij het nachtvlinderen, waarbij een grote lamp een doek verlicht waarop allerlei insecten af komen, zijn wel de meest bijzondere soorten aangetroffen:

De **duizendbladooglapmot**. Van deze soort is dit de eerste Flevolandse waarneming dus daarmee al een hele bijzondere vondst. Buiten Flevoland wordt de soort met enige regelmaat gevonden maar is ook daar niet heel algemeen. Nog bijzonderder is de vondst van de loopkever **zwarte fluwelloper (Chlaenius tristis)**. Hoewel de kever in 1971 nog in Flevoland is gevonden, was dit wel de een na laatste waarneming van de soort in Nederland. In 1985 is het dier als laatste in Nederland waargenomen in Dalfsen. Niet uitgesloten kon worden dat het dier in Nederland verdwenen was. Duidelijk is dat de soort na bijna 40 jaar weer

Knosprietje. (Foto: Wim Hoogstraaten)

(eenmalig) opgedoken is. De soort lijkt gebonden aan vochtige gebieden. De locatie waar het dier (vliegend) gevangen is, is juist uitermate droog. In de directe omgeving zijn de beide dijkvoeten vochtig te noemen maar betreffen hele smalle stroken. Een populatie lijkt hier weinig waarschijnlijk. Uit welk gebied het dier dan wel afkomstig is, is dus onbekend.

Het **knosprietje** was bij de sprinkhanen wel het hoogtepunt. Met name omdat het de enige deelpopulatie is uit de verre omtrek. Grote populaties van deze soort moeten elders in Flevoland gevonden worden nabij de zandige delen van de randmeren.

Bij veel andere insecten speelde de wind wel een negatieve rol: veel dieren bleven beschut zitten. Bij de dagvlinders was het grote aantal **bruin blauwtjes** dan ook wel opvallend.

Omroep Flevoland heeft nog een mooie TV-opname gemaakt van de korstmossenexcursie zodat alle Flevolandse de bijzondere eigenschap van **zomersneeuw** hebben kunnen zien (<https://www.omroepflevoland.nl/nieuws/341235/op-zoek-naar-die-ene-bijzondere-rups-op-soortenzoekdag>). En de Flevopost heeft nog een fotorapportage gemaakt van de vleermuisexcursie waarbij we de uitvliegende gewone dwergvleermuizen van het gemaal Worthman hebben bewonderd. (<https://flevopost.nl/lelystad/Soortenzoekdag-naar-alles-wat-leeft-groeit-en-bloeit-28544251.html>) Al met al een mooie dag met leuke mensen en een geva-

rieerd palet aan planten en dieren.

Sluipvlieg-Eriothrix rufomaculatus. (Foto: Wim Hoogstraaten)

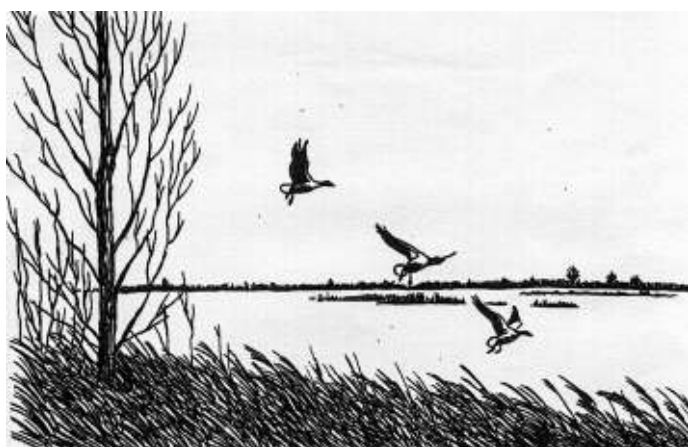

Bastaardzandloopkever. (Foto: Wim Hoogstraaten)

Bruin blauwtje. (Foto: Wim Hoogstraaten)

Nieuws over dier en plant in polderland

Tekst en foto's: Nico Dijkshoorn

Mijn vorige bijdrage sloot ik af met u een fijne zomer toe te wensen. Ik hoop dat het ook voor u een fijne zomer is geworden. Wanneer u dit leest is het al weer september en ligt de zomer achter ons.

Het weer is voor de vakantie en andere buitenactiviteiten alles bepalend en het weer was deze zomer nog wisselender van karakter dan andere zomers. De zomer begon koel en nat. Vervolgens werden we in juni verwend met zeer warm, zonnig en droog weer. Dit hadden we te danken aan een standvastig hogedrukgebied boven noordwest Europa. Het werd de warmste en zonnigste junimaand sinds het begin van de waarnemingen.

Sommigen vreesden een herhaling van de hete en droge zomers van de afgelopen jaren, maar eind juni sloeg het weer om en kregen we een zeer natte periode voor de kiezen. Afgelopen weken viel er vrijwel dagelijks regen of buien. Soms met overvloedige hoeveelheden. Rijkswaterstaat had in april de waterstand in het IJsselmeer en Markermeer al verhoogd om een buffer te creëren voor de gevreesde droge en hete zomer, maar dat was een voorbarige actie. Na eind juni was er geen sprake meer van droogte en begin augustus heeft Rijkswaterstaat de waterstand dan ook weer naar het normale peil teruggebracht en de afvoer van water via de sluizen in de Afsluitdijk versterkt.

Na deze natte en koele weken lijkt er toch weer een weersverbetering op komst. Toch een beetje "nazomer". Volgens de laatste weersverwachtingen gaan we zelfs een periode met hoge (tropische) temperaturen tegemoet.

Juli was dus een vervelende maand. Op 5 juli passeerde de zomerstorm Poly ons land. Een van de zwaarste zomerstormen sinds het begin van de waarnemingen. Aanvankelijk werd volstaan met code geel, maar dit werd uiteindelijk opgeschaald naar code rood langs de kust.

Op de Houtribdijk heeft tijdelijk een zeer zware storm (windkracht 11) gestaan. Tezamen met het hogere peil in

Storm Poly langs Oostvaardersdijk.

het Markermeer veroorzaakte deze storm een forse opstuwning van het water langs de Houtribdijk.

In mijn vorige bijdrage heb ik melding gemaakt van een door een bever aangevreten struikje in de natuurstrook langs de Houtribdijk (Trintelzand). Na de storm heb ik nog eens een bezoekje aan deze locatie gebracht en het struikje bleek deels ontworteld en omgewaaid te zijn. Deze locatie staat vol op de wind, maar tijdens de storm moeten ook grote golven het populiertje geteisterd hebben.

Deze zomerstorm veroorzaakte vooral in het kustgebied van de Randstad veel schade, maar ook in Lelystad woeien meerdere (alleenstaande) bomen om, of braken zware takken af. De fietspaden en andere straten wegen lagen bezaaid met een tapijt van afgebroken takjes en bladeren.

Ook elders in Europa was het soms bar en boos. Terwijl wij in juni goed zomerweer hadden met enkele tropische dagen, gingen de landen rond de Middellandse zee gebukt onder extreem hoge temperaturen. Meerdere dagen werden daar temperaturen gemeten van ver boven de 40 graden. Een nogal onleefbare situatie. Ook waren er veel grote natuurbranden. Maar er waren vervolgens ook zware onweersbuien met in Noord-Italië alles verwoestende hagelstenen. En begin augustus veroorzaakte overvloedige neerslag in Oostenrijk en vooral in Slovenië ernstige overstromingen.

Het weer in Europa was de afgelopen maanden erg van slag. De extreme weersomstandigheden zijn waarschijnlijk het gevolg van de klimaatsverandering. Die lijkt toch eerder en heftiger op te treden dan tot voor kort werd aangenomen. De watertemperaturen van de oceanen blijken momenteel ver boven normaal te zijn. Iets wat voor de wetenschappers totaal onverwacht is en waarvan de effecten op het weer nog niet te overzien zijn.

Stikstof heeft de Nederlandse politiek de afgelopen maanden sterk bezig gehouden: "Nederland op slot" en "de natuur valt om". De gevaren van de klimaatsverande-

ring lijken mij veel ernstiger.

Het verbaast me dat er nog miljarden mensen wonen in gebieden met een woestijnklimaat. Deze gebieden zullen waarschijnlijk echt onleefbaar worden en zich over andere delen van onze wereld uitbreiden. Ik kan me voorstellen dat de mensen die in deze gebieden leven dit op een gegeven moment niet langer zullen accepteren en dan zullen we pas echt met onlusten en vluchtelingenstromen te maken krijgen.

Begin juli is onze regering al gestruikeld over het asielprobleem. Het was Mark Rutte zelf die de stekker uit dit kabinet heeft getrokken. Om vervolgens enkele dagen later te besluiten zich niet meer verkiesbaar te stellen. Zijn besluit werd gevolgd door de fractieleiders van de overige coalitiepartijen. Daarmee toch ons land redelijk onbestuurbaar achterlatend. De verkiezingen zijn pas op 22 november en dan wacht ons waarschijnlijk opnieuw een lange formatieperiode. De nieuwe partij BoerBurgerBeweging heeft bij de verkiezing van Provinciale Staten een ongekend aantal zetels binnengehaald en het is nu afwachten of dit in november een vervolg krijgt en wat dit voor invloed op de kabinetsformatie zal hebben.

In Flevoland is een opmerkelijk rechts college tot stand gekomen. Een college bestaande uit BBB, VVD, PVV, SGP en CU.

De meeste mensen hebben niet in de gaten hoe belangrijk de rol van de provincie is. Ook voor het natuurbeleid is de Provincie op veel onderwerpen (subsidies aan terreinbeherende organisaties, Omgevingsplan, faunabeheer, grote grazers, ruimtelijke ordening, aanleg wegen) beleidsbepalend.

De samenwerking met de PVV heeft landelijk opzien gebaard. De gevolgen van deze rechtse meerderheid in het college Gedeputeerde Staten en de Provinciale staten zijn nog niet echt duidelijk. Zo lijkt dit college wat betreft Lelystad airport de landelijke besluitvorming af te wachten en te zullen accepteren. Met de val van het kabinet zal het nog wel even duren voordat er duidelijkheid komt.

Terug naar de natuur. De zomerstorm begin juli is ook fataal geweest voor de boom waarin het zeearendnest van de Oostvaardersplassen zat. De boom is omgewaaid. Gelukkig waren de twee jonge zeearenden al vrijwel vliegvlug en hebben de val overleefd. Ook in de Lepelaarplassen is een succesvol broedgeval van een zeearendpaar geweest. Een broedpoging in één van de andere bossen van het Flevolandschap is niet succesvol geweest.

Door het natte voorjaar stond er aanvankelijk op een groot deel van de Grote Plas Oostvaardersplassen nog een laagje water, maar dankzij de wekenlange droogte in mei en juni is de plas toch geheel drooggevalen. Inmiddels is de plas volledig begroeid geraakt. Op de lagere delen waarschijnlijk voornamelijk met 1-jarige soorten zoals blaartrekken- de boterbloem, perzikkruid en goudzuring, maar het lijkt

er op, dat op de hogere delen toch veel rietplantjes de winter hebben overleefd. Dit riet zal zich snel verder uitbreiden en ik verwacht dat tussen de eenjarige planten ook wel rietplantjes zullen staan. Ook die zullen zich waarschijnlijk snel ontwikkelen.

Grote plas in Oostvaardersplassen in juli 2023.

Het droogvallen van het westelijk deel van de Oostvaardersplassen heeft lang geduurd, maar de moerasreset lijkt nu toch succesvol te zijn. Goede monitoring van de vegetatie is vereist. Nu al zullen provincie en Staatsbosbeheer zich moeten buigen over de vraag wanneer de waterstand weer verhoogd moet gaan worden en hoe snel. Te lang wachten kan tot gevolg hebben dat het riet zich te sterk zal ontwikkelen en over enkele jaren de Grote plas geen plas meer blijkt te zijn, maar een uitgestrekt en dicht rietland. Beter iets te vroeg met de waterstandsverhoging dan te laat. Men kan de daaropvolgende jaren de waterstand alsnog weer bijstellen en per jaar en seizoen laten variëren. Juist de wisselende waterstanden in de plassen maakten de Oostvaardersplassen destijds zo aantrekkelijk voor watervogels, steltlopers enz.

De waterstand in de plassen langs de Knardijk was dit jaar niet zo laag als in voorgaande jaren (2018 en 2019), maar in juli toch voldoende laag om weer veel vogels naar deze plassen te lokken. De waterstand in de Keersluisplas was ideaal voor lepelaars. Ze konden in dit ondiepe water goed op jacht naar stekelbaarsjes en andere kleine visjes.

Afgelopen winter is het aantal grote grazers in de Oostvaardersplassen sterk teruggebracht. Dit blijkt een positief effect op de natuurwaarden van het begrazingsgebied te hebben. Er is een ruige vegetatie ontstaan met daarin grote aantallen prooidieren. Het aantal bruine kiekendieven dat hier nu jaagt op muizen e.d. is dit jaar sterk toegenomen. De bruine kiekendief is beleidsmatig een belangrijke soort in Flevoland.

Voorgaande jaren zagen delen van het begrazingsgebied er uit als een koolzaadveld. Die delen waren dicht met het

door paardenhouders gevreesde Jacobskruiskruid be-
groeid. Ook deze zomer waren grote delen van het gebied
geel van het Jacobskruiskruid, maar de dichtheid was
aanzienlijk minder.

Begrazingsplek in Oostvaardersplassen met Jacobskruiskruid.

In het begrazingsgebied wordt momenteel volop gewerkt.
Dumpers rijden af en aan. Ze vervoeren grond die beschik-
baar komt bij het graven van een verbindingseul voor
vissen naar het pad langs de Kitstocht. Dit pad wordt onder-
meer gebruikt voor de rondritten met de excursiekar. Met
deze grond worden aarden wallen aangelegd, zodat de
excursiekar met minder verstoring door dit deel van het
begrazingsgebied kan rijden. Dit pad ligt in het zicht van
de natuurliefhebbers op de Grote Praambult. Aan het eind
van het pad komt een uitkijkpunt voor de deelnemers aan
de excursies.

Ook bij de observatiehut de Zearend zijn grondwerk-
zaamheden. Hier komen ondiepe plassen die aantrekke-
lijk moeten zijn voor eenden, ganzen, lepelaars, reigers,
steltlopers, plevieren enz. Daarmee zal het aantrekkelij-
ker worden om een bezoek te brengen aan deze hut.

Aan de noordpunt van de Driehoek wordt een vlonderpad
aangelegd. Dit loopt deels over de stuwtjes die hier al
tientallen jaren geleden zijn aangelegd. Dit pad gaat het
mogelijk maken een bezoek aan de observatiehut de
Zearend te combineren met een bezoek aan de Scholle-
vaar. Een hele verbetering. Aan de noordpunt van de
Driehoek is ook de bouw van een nieuwe hoge uitkijktoren
gepland.

Dit voor bezoekers toegankelijke gebied wordt daarmee
voor de natuurliefhebbers veel aantrekkelijker, maar het
lijkt er op dat dit gebied ook komende jaren tijdens de
winter en het broedseizoen gesloten zal gaan worden voor
bezoekers. En dat is jammer.

Troosteloze vlakte op vroegere plek Trekvogel.

Een verslechtering is op getreden bij de Lepelaarplassen.
Het bezoekerscentrum De Trekvogel is vorig jaar gesloten
en na het doorlopen van een lang vergunningentrajec
gesloopt. Het is de bedoeling dat hier iets nieuws gaat
komen -waarschijnlijk gecombineerd met een restaurant-
maar de plannen zijn nog allesbehalve concreet. En dat is
jammer.

Nico Dijkshoorn,
14 augustus 2023

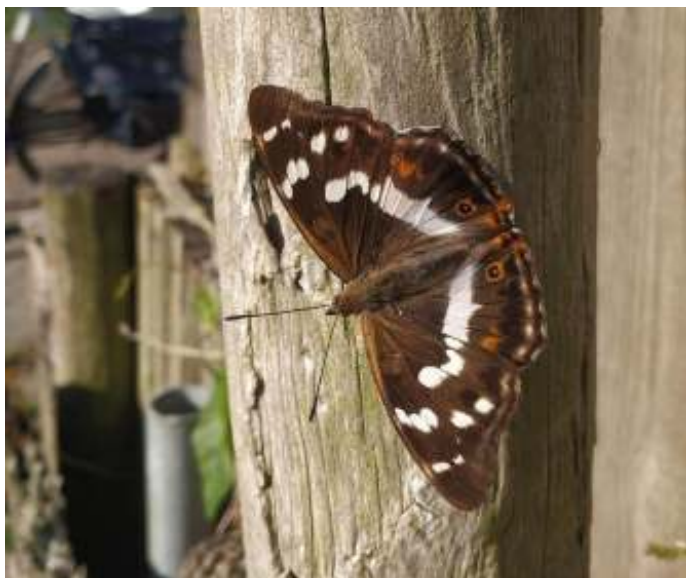

*Spotvogel in de Oostvaardersplassen nabij Wigbels eiland. (Foto: Dick
Bruijn)*

Horen Zien Schrijven

Leuke en opvallende waarnemingen van Flevolandse bodem of daarbuiten door u en voor u verzameld.

Op de dag dat het juli-nummer van de Nieuwsflits in de mailbox plofte ontving de redactie een schrijven. De lezers had in de Nieuwsflits gelezen over een gespotte wolf langs het spoor in de Kempenaar. Zelf meende ze op 26 juni een wolf te signaleren bij het paardenweitje aan de Bosweg.

Grote weerschijnvlinder. (Foto: Bert Zijlstra)

Op 7 juli meldt Aly Bokhorst: Vanavond vloog de **grote weerschijnvlinder** in mijn tuin, eerst leek het wel een vleermuis zo groot. gekukkelig ging hij even in mijn krentenboompje zitten zodat ik een foto kon maken. Na wat zoekwerk bleek het een weerschijnvlinder te zijn.

Op dezelfde dag trof Bert Zijlstra een zich aan de zon opwarmende **Grote weerschijnvlinder** aan de Bosweg.

Bij Jan Neuvel zijn begin juli weer de vleermuizen onder de carpoort teruggekomen. Poepjes op de tegels geven Jan altijd weer een signaal dat de dieren er weer zijn. (Foto: Jeroen Reinhold)

Dwergvleermuis komt achter gevelplaat vandaan. (Foto: Jeroen Reinhold)

Bert de Beer had de vleermuizen al wat eerder onder het dak. Ook hij ziet dat aan de keutels op de tegels. Het aantal keutels is echter bij hem hoger dus hij heeft er vast meer. Op een mooie avond op 25 juni vlogen er 67 uit.

Daags voor de SoortenZoekDag ging Wim Hoogstraaten alvast kijken op de strook tussen Lelystad-Haven en Bataviahaven. Waargenomen soorten zijn o.a. meerdere hommels waaronder de steenhommel gezien, 1x bastaardzandloopkever, heel veel dansmuggen en andere muggen, 2x bruin blauwtje, 1x grote bloedbij, 2x klein koolwitje, 1x knopsrietje, 1x veldsprinkhaan, sluipvlieg en 1x (waarschijnlijk) sabelsprinkhaandoder en 1x zuringrandwants.

Grote bloedbij. (Foto: Wim Hoogstraaten)

Bruin blauwtje. (Foto: Wim Hoogstraaten)

Urntjeswesp. (Foto: Jan en Marijke Verbraaken)

Een **Koninginnepage** liet zich op 14 juli door Bert Zijlstra spotten aan de Meerkoetenweg. In dezelfde strook gras zag hij een klein dikkopje. De foto gaf geen uitsluitel. Welke dat was blijft hierdoor helaas de vraag.

Koninginnepage. (Foto: Bert Zijlstra)

Grote vos. (Foto: Jan en Marijke Verbraaken)

Op 18 juli vond Aly Bokhorst een heel klein plantje in haar tuin dat erg opviel vanwege het knaloranje bloempje. Het bleek **guichelheil** te zijn: wat een dichterlijke naam!

In de tuin van Marijke en Jan Verbraaken kwam tot onze verrassing een **Grote vos** op de vlinderstruik. Verder noeterden ze een **urntjeswesp**, veel **boomblauwtjes** op de kattenstaart, bijna dagelijks de **kolibrievlinder** en veel **witjes**. En op 15 augustus lijkt de herfst te beginnen, er staan 16 gewone **knolparasolzwammen**.

In de Batavia kwelstrook en omgeving staan begin juni vele bloeiende **bijenorchissen**.

Paringswiel van **Sierlijke witsnuitlibellen**. (Foto: Jan en Marijke Verbraaken)

In het Natuurpark Lelystad hebben wij de zeldzame **sierlijke witsnuitlibellen** gezien, voor ons de eerste keer. Tijdens een fietsronde langs de IJsselmeer dijk richting Maxima centrale, met volop bloeiende planten, zijn we opzoek gegaan naar de koninginnenpage, helaas geen een, wel diverse **bruinblauwtjes**.

Op 7 augustus ontmoette Bert Zijlstra een jonge Ringslang op een erf aan de Buizerdweg.

Jonge ringslang. (Foto: Bert Zijlstra)

Op vrijdag 11 augustus zag Bert Zijlstra nog invliegende Gierzwaluwen op het Karveel.

Maandag 21 augustus zag Bert Zijlstra een Wespspin in het hoge gras aan de Apolloweg.

Koevinkje. (Foto: Dick Bruijn)

Eén keer per maand wordt geïnteresseerden per mail een Nieuwsflits toegestuurd. In de Nieuwsflits vindt u naast informatie over activiteiten van onze vereniging ook recente nieuwtjes en korte verslagen.

Aanmelden voor de Nieuwsflits kan via een berichtje naar: lelistad@knnv.nl

Paartje Braamsluiper langs het pad naar Wigbels eiland. (Foto: Dick Bruijn)

Watersnuffel. (Foto: Dick Bruijn)

Klein koolwitje. (Foto: Wim Hoogstraaten)

Op de camping

Tekst en tekening: Natureluur (naam schrijver bekend bij redactie).

Ben je ook zo lekker met vakantie geweest? En weer fris en fruitig terug gekomen?

Veel natuurliefhebbers gaan altijd op reis in de vakantie en verblijven dan vaak op een camping. In Nederland of in het buitenland en dan vaak naar Frankrijk vanwege het mooie weer en de natuur.

Je slaapt in een tent, als het iets luxer mag in een caravan of anders enigszins decadent in een camper. Of je huurt een glampingtent, een boomhut, een Yurt (Mongoolse tent) of eventueel een huisje. Mogelijkheden genoeg tegenwoordig, voor elke smaak of portemonnee wat wils.

Je zoekt in ieder geval een mooie camping, in of dicht bij de natuur, met veel om te zien, vogels om je heen en vooral ..... rust. Voor een nachtje, een paar dagen of weken, want natuurliefhebbers trekken graag rond.

Genieten!

Vaak leuke gesprekken met mede-kampeerders tijdens de afwas 's avonds of op het terrasje waar je wat bent gaan eten of drinken op een warme lome avond. Het uitwisselen van ervaringen en het over en weer geven van leuke tips over waar je wat kunt zien.

Zie je het weer voor je? Mooie herinneringen en je hebt vast ook de foto's nog.

Maar dan: er zijn ook nadelen aan dat zomerse verblijf in de natuur.

Wat dacht je van de muggen 's avonds en de steekvliegen en knutten overdag die steeds hinderlijk om je heen vliegen en uit zijn op jouw kennelijk overheerlijke bloed. Wel voor een goed doel natuurlijk, want het nageslacht kan alleen groeien met de eiwitten uit je bloed.

Maar toch plet ik graag die mug die als ik net in slaap ga vallen als een jachtvliegtuig om mijn gezicht zoemt. Lamp aan, vliegenmepper pakken en maar zoeken waar dat krenge zit! En daarna: slapen ho maar, want weer helemaal wakker.

Of die camper die net naast je is komen staan. De hele dag slaande deuren. Het lijkt net of ze de hele dag wat uit die wagen moeten pakken. Vooral die volkswagenbusjes, met een schuifdeur. De hele dag rats open en even daarna weer rats dicht. Wat een herrie. En ze gaan er tot s' avonds laat mee door. Je bent dan blij dat ze eindelijk ook naar bed gaan.

Ook zo'n genoeg: het verplicht meegenieten van anderen die zich met veel gezucht en gesteun in het toilet naast het jouwe zitten te ontlasten. Om maar niet te spreken over de opstijgende dampen.

En wat denk je dan van de buurman in de tent naast je, die elke nacht een groot aantal bomen doorzaagt met zijn snurkgeluiden. Wat een volume! En dat is niet afhankelijk

van grootte of lichaamsgewicht. We hadden eens een tengerere buurvrouw die al de grote kerels in het snurkvolume ver overtrof.

Maar over het algemeen is het toch volop genieten tijdens de kampeervakanties. De kleine ongemakken neem je graag voor lief, want je bent (of wordt) tenslotte ontspannen. Het duurt soms een paar dagen voor je het allemaal relaxed kunt ervaren. Maar dan heb je ook wat. Heerlijke ervaringen.

Volgend jaar dan maar weer op pad?

Rietorchis langs de Zuigerplas. (Foto: Jeanette Barteling)

Zwaluwtil

Tekst: Jan Marbus

Op woensdag 19 juli vond de voorlopige afronding plaats van ons zwaluwtilproject. Dat project begon in 2022 met de plaatsing van een zwaluwtil op de Floriade in Almere. Dat was mogelijk dankzij subsidies van het KNNV Van Zaanenfonds en de NMF Flevoland. Na de Floriade kwam de til naar Lelystad dankzij geld van de motiemarkt van de gemeenraad op 18 januari 2022.

Wethouder Sjaak Kruis onthulde een informatiepaneeltje door het opvouwen van de KNNVvlag. Dat paneeltje zit aan de paal van de zwaluwtil die geplaatst is bij de paddenpoelen in de Warande. Even tevoren was het gezelschap waaronder de stadsecoloog, contactambtenaar en hoofd BOR, in de Penningkruidstraat wezen kijken hoe de huiszwaluwen gebruik maken van de kansen die een nieuwbouwwijk biedt. Dit wordt echter niet steeds door menselijke bewoners op prijs gesteld. Een zwaluwtil kan dan een alternatieve nestgelegenheid bieden. Voorwaarde is wel dat de dynamiek in het terrein aanwezig blijft. En die bestaat uit beschikbare blote grond, liefst met natte plekken. Daarom is als tillokatie gekozen voor de paddenpoelen. Deze zijn gegraven voor de rugstreeppad. Die staat bekend als pionier en kolonisator van open gebieden. De poelen worden daarom om de paar jaar open gegraven om aantrekkelijk te blijven voor de rugstreeppadden en daar kunnen de zwaluwen hun voordeel mee doen.

In de zoektocht naar een geschikte locatie kwamen we in contact met de stichtingsbesturen van Houtribhoogte en Buitenhof. Beide reageerden positief op de gedachte iets te doen voor zwaluwen. In de Buitenhof zijn inmiddels de eerste stappen gezet tot realisatie mede met het restbedrag van de motiemarkt.

Jan Marbus.

Officieel moment van de geplaatste zwaluwtil in Warande. (Foto: Jan Marbus)

Huiszwaluwen in Lelystad 2023

Door Jeroen Reinhold, Wim Boersma, Jan Marbus en Bert Zijlstra

Na een midwintertelling van watervogels in de stad wilden we een telling houden van de nesten van de huiszwaluw in de stad. Een telling die in de zomer uitgevoerd kon worden en waarbij het accent zou liggen op de bebouwde kom van de stad. Lekker op de fiets alle wijken van de stad doorkruisend op zoek naar nesten.

Er is gekozen voor de huiszwaluw omdat deze nesten vrij eenvoudig te tellen zijn: de nesten zitten aan de buitenzijde van een gebouw of brug. Nesten van boerenzwaluw zijn bijvoorbeeld veel lastiger te vinden omdat deze onder bruggen zit of in gebouwen. Ook de nesten van de gierzwaluw (formeel geen zwaluwsoort) zitten onder het dak en zijn onzichtbaar. Besloten is dat deze nesten wel meegenomen zouden worden als we ze tegenkwamen.

Zoeken naar nesten is een, tellen van een nest is wel iets anders. Besloten is om alle nestkommen te tellen die er heel uitzien of waar duidelijk is dat er recent aan gebouwd is. Half afgebrokkelde nesten of afgevallen nesten telden dus niet mee ook al waren ze waarschijnlijk dit jaar gebruikt.

In totaal zijn 594 nesten gevonden. Ongeveer de helft van alle nesten werd gevonden aan bruggen of gebouwen gebonden aan de Flevolandse vaarten (Lage Dwarsvaart, Lage Vaart en Oostervaart). Dit zijn ook de grotere aantallen per kolonie met de Lage Knarsluis als absoluut hoogtepunt (164 nesten).

Bij deze bruggen bleek het bij enkele bruggen (o.a. Runderweg) noodzakelijk om deze met een boot te tellen. Vanaf de kant was het niet te bepalen. Daarnaast hielden de huiszwaluwen zich niet aan onze stelregel dat nesten altijd zichtbaar zijn. Bij de Dronterweg bleken de dieren in de brede spleten van de brug te verdwijnen en moeten de nestkommen in de binnenzijde van de brug zich bevinden. Hier is een schatting gemaakt van het aantal nesten door te kijken hoeveel dieren er rond de brug vlogen.

De kolonie in het Lelycentrum is in de bebouwde kom de grootste kolonie met 88 dieren. Een opvallende kolonie omdat deze al jaren aanwezig is en dat er toch al enkele jaren niet meer gebouwd wordt in de buurt van dit centrum. Waar de dieren hun bouw materiaal vandaan halen is dan ook de vraag.

Andere grote kolonies liggen in wijken waar veel gebouwd wordt (Buitenhof 72 nesten; Warande 27 nesten). Hier hebben de dieren ook altijd voldoende bouw materiaal in de vorm van modder. Vaak zien we dat de huiszwaluw

dan ook verdwijnen uit een wijk als de bouwactiviteit stopt. Voorbeelden zijn Hanzepark (nog 4 nesten) en Golfpark (11 nesten).

Tellen is leuk maar er kan meer met deze data. Zo gaat het slecht met de huiszwaluw in Nederland en heeft de Provincie in 2021 besloten dat de nesten ook buiten het broedseizoen bescherming genieten. Nesten mogen alleen verwijderd worden als het geen effect heeft op de lokale populatie bijvoorbeeld omdat de dieren makkelijk een andere plek kunnen vinden.

Bekend is dat er werkzaamheden zijn gepland aan het Lelycentrum (88 nesten) en de brug Buizerdweg (52 nesten). In totaal is dat een kwart (respectievelijk 15% en 9%) van de Lelystadse populatie die dus bedreigd wordt. Het is de vraag of de initiatiefnemers zich voldoende hebben gerealiseerd welk aandeel van de populatie ze willen aantasten.

Volgend jaar willen we weer tellen. Doe je dan mee? Opgeven kan bij een van de bestuursleden. Kunnen we meteen bekijken of 2023 nu een slecht jaar was voor de huiszwaluw. Dat is namelijk wel ons idee.

Onder een nabij zijnde carport nestelen al jaren lang Boerenzwaluwen. Sinds enkele jaren is er in de buurt een schuur met een groen dak.

Verspreiding van broedende Huiszwaluwen in Lelystad.

Boerenzwaluw gebruikt groen dak. (Foto: Bert Zijlstra).

Aangeleerd gedrag?

Tekst en foto's: Gré ter Woord

Op een camping in het zuiden van het land komen meestal de menselijke activiteiten laat in de ochtend op gang. Daarom is het 's morgens vroeg tussen 6.00 – 7.30 uur heerlijk zitten onder de luifel, het moment nemen om te genieten van de rust. Toch is het niet stil. Het is eigenlijk een drukte van belang. Kraaien schreeuwen wat af, gaaien en grote bonte spechten bezoeken daar fruitbomen, vinken scharrelen op de grond. De vele soorten meesjes en andere vogeltjes zijn ook druk doende in de singels. Caravans en tenten met open luifels worden bezocht door menig musje. Dat daar ook toevallig al mensen zitten trekken ze zich niets van aan en inspecteren ook deze luifel. Ze zijn niet op zoek naar kruimels van het menselijk genot, maar onder elke open luifel zoeken ze naar (langpoot)muggen die aan het plafond van de voortent hangen.

Kraaien onderhouden contact met elkaar met veel geschreeuw. Opvallend, elk plukje gemaaid gras wat is blijven liggen wordt door hun omgedraaid. Dit kunstje kennen meerdere kraaien en dit gedrag wordt elke dag herhaald, kijken of er insecten onder zitten. Ze verplaatsen de hoopjes wat en/of maken deze hoopjes groter. In een grote perenboom hebben kraaien een vaste plek, vanuit hier overzien zij een groot gebied. Zo gauw de andere kraaien even weg zijn gaat een kraai uit de boom onder een bepaald hoopje gras kijken en pakt wat groots en vliegt ermee weg. Mijn interesse is gewekt; Wat haalt een kraai elke dag hieronder vandaan. Het bleken oude eikels te zijn die mogelijk door andere kraai(en) verstopt waren en weer meegenomen worden. Of het elke keer dezelfde kraai is, is niet te zien. Is dit voedsel van hem of haar zelf, of stelen ze van elkaar? Is deze plek een voedsel distributie plek, is het een leermoment om rangorde in de groep te bepalen?

Kraai met een verstopplekje.

Eksters weken oud brood in water.

Weken van brood

In eigen tuin bij het vogelbadje komen vaak grote vogels als eksters, gaaien en kauwtjes. Begin van de zomer wordt er veel ge-BBQ in de wijk. Eksters krijgen of stelen stokbrood wat behoorlijk uitgedroogd is. Een voor een vliegt er een ekster naar het vogelbadje in onze tuin en gooit brood in het water. Als het brood genoeg gesopt is pikt deze dit eruit en vliegen ermee weg. Slim. Andere eksters, tevens andere vogels als gaai en kauwtjes kennen dit kunstje ook. Er zijn zelfs eksters die dit ritueel uitgebreid hebben met een voorraad aanleggen van stukjes brood. Ze verstopten brood bovenin in de nabij gelegen coniferen haag. En dit wordt later weer weggehaald door (mogelijk een andere) ekster gevolgd door even te soppen in het vogelbadje en dan ermee wegvliegen.

Kauwtje met klei kluitjes.

Een ander voorval;
Kauwtjes met stenen en kleikluitjes.

In het centrum van Emmeloord wordt vlakbij een supermarkt de straat opgebroken, overal liggen hopen puin en steen, gravel en kleihopen welke onder de bestrating vandaan komen. Een groepje van 7 kauwtjes waarvan ten minste 2 grote jongen die nog niet helemaal goed in de veren zaten scharrelden tussen deze stenenhopen. Er ligt daar absoluut geen menselijk afval. Heel apart is dat dit groepje kauwtjes behoorlijke grote steentjes en kleiklompjes in de snavel hebben en hiermee rond lopen te sjouwen. Wordt hier een gedrag overgebracht naar de jongen? Is dit een spel? Of is het aanbieden van 'iets' een verzoek tot paring? Wie weet het?

Inhoudsopgave

	Pagina
Voorwoord van de voorzitter	3
Van de redactie	3
Activiteitenprogramma	4
Speuren naar de kleine ijsvogelvlinder	5
Verslag excursie oevercheck	6
Planten kijken – bezig zijn met planten	6
De soortenzoekdag 2023	7
Nieuws over dier en plant in polderland	9
Horen Zien Schrijven	12
Op de camping	15
Zwaluwtil	16
Huiszwaluwen in Lelystad 2023	16
Aangeleerd gedrag?	18

Meer dan een moment.

Fotografie is de kunst van waarnemen, het vergt geduld en discipline en soms in de zoveelste foto komt er een mogelijk moment voorbij. Albert zoekt naar die soort momenten binnen de natuur. Moeder zarde is het onderwerp en Albert wil haar vastleggen wanneer zij op haar moed is. In zijn foto's zie je de intieme relatie die Albert deelt met de natuur. De natuur wordt haarsaai in alle openheid van Albert en Albert op zijn beurt toont haar aan de rest van de wereld.

In zijn onverzadigbare honger om grootheid beelden te creëren is er één foto die al zijn verwachtingen heeft overtroffen. Volcan de Fuego was in dit beeld zijn onderwerp naar keuze – een vulkaan in Guatemala. Albert raakte geïntrigeerd door de vulkaan nadat zijn broertje hem een foto had gestuurd van Fuego. Vanaf dat moment leefde Albert naar zijn ideale foto toe. Een beeld van Volcan de Fuego in al zijn glorie. Wat volgde was een periode gericht met planning, voorbereiding en anticipatie. Op een nacht in maart was het moment daar, Albert nam zijn ideale foto. Het windscherm is een compositie met ultraviolet elementen. Volcan de Fuego in al zijn avontuur, verspreid door de melkweg. Daar waar de vulkaan vurige poezie, felchaam, straalt de melkweg vrede en kalmte uit. Na de foto nam Albert een stap terug, het was goed zo, zijn honger was even gestild. Toen de zon op was gekomen nam Albert afscheid en begon hij aan zijn reis terug. Nog één laatste keer loerde Fuego zijn intemidat en temperament in een aantal uitbarstingen die volgden.

Volcan de Fuego, ongelovemaand in zijn schoonheid en macht, maakte een jaar. Wer vele slachtoffers. Albert bewaart de procht van de natuur, maar blijft zich ook bewust van het gevaar dat in haar schuilt.

Zij blijft een onleembare gigant.

Ontdek meer:
[CameraNU.nl/verhalen](https://www.cameranu.nl/verhalen)

55 | Landschapsfotografie

Sony Alpha A7R III
+ Sony FE Sonnar T* 55mm f/1.8

Verhalen, voor altijd

*Altijd iets te
zien en te **beleven** in de
Flevolandse natuur*

Kijk voor al onze activiteiten op
www.flevo-landschap.nl/activiteiten

Natuur dichtbij

HET FLEVO
LANDSCHAP